

Dokument ten służy wyłącznie do celów informacyjnych i nie ma mocy prawnej. Unijne instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego treść. Autentyczne wersje odpowiednich aktów prawnych, włącznie z ich preambułami, zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i są dostępne na stronie EUR-Lex. Bezpośredni dostęp do tekstów urzędowych można uzyskać za pośrednictwem linków zawartych w dokumencie

► **B** **ZALECENIE EUROPEJSKIEJ RADY DS. RYZYKA SYSTEMOWEGO**

z dnia 15 grudnia 2015 r.

w sprawie oceny skutków transgranicznych oraz dobrowolnej wzajemności środków polityki makroostrożnościowej

(ERRS/2015/2)

(2016/C 97/02)

(Dz.U. C 97 z 12.3.2016, s. 9)

zmienione przez:

					Dziennik Urzędowy		
					nr	strona	data
► <u>M1</u>	Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego z dnia 24 marca 2016 r.				C 153	1	29.4.2016
► <u>M2</u>	Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego z dnia 24 czerwca 2016 r.				C 290	1	10.8.2016
► <u>M3</u>	Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego z dnia 20 października 2017 r.				C 431	1	15.12.2017
► <u>M4</u>	Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego z dnia 8 stycznia 2018 r.				C 41	1	3.2.2018
► <u>M5</u>	Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego z dnia 16 lipca 2018 r.				C 338	1	21.9.2018
► <u>M6</u>	Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego z dnia 5 grudnia 2018 r.				C 39	1	1.2.2019
► <u>M7</u>	Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego z dnia 15 stycznia 2019 r.				C 106	1	20.3.2019
► <u>M8</u>	Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego z dnia 2 czerwca 2020 r.				C 217	1	1.7.2020
► <u>M9</u>	Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego z dnia 22 grudnia 2020 r.				C 43	1	8.2.2021
► <u>M10</u>	Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego z dnia 30 kwietnia 2021 r.				C 222	1	11.6.2021
► <u>M11</u>	Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego z dnia 24 marca 2021 r.				C 222	13	11.6.2021
► <u>M12</u>	Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego z dnia 26 lipca 2021 r.				C 358	1	7.9.2021
► <u>M13</u>	Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego z dnia 16 lutego 2022 r.				C 174	1	28.4.2022
► <u>M14</u>	Zalecenie europejskiej rady ds. Ryzyka systemowego z dnia 30 marca 2022 r.				C 206	3	23.5.2022
► <u>M15</u>	Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego z dnia 02 czerwca 2022 r.				C 286	1	27.7.2022
► <u>M16</u>	Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego z dnia 6 marca 2023 r.				C 158	1	4.5.2023

► <u>M17</u>	Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego z dnia 6 lipca 2023 r.	C 307	1	31.8.2023
► <u>M18</u>	Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego z dnia 3 października 2023 r.	C 899	1	14.11.2023
► <u>M19</u>	Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego z dnia 8 grudnia 2023 r.	C 3114	1	6.5.2024

▼B**ZALECENIE EUROPEJSKIEJ RADY DS. RYZYKA SYSTEMOWEGO**

z dnia 15 grudnia 2015 r.

w sprawie oceny skutków transgranicznych oraz dobrowolnej wzajemności środków polityki makroostrożnościowej

(ERRS/2015/2)

(2016/C 97/02)

SEKCJA 1

ZALECENIA**Zalecenie A – Ocena skutków transgranicznych własnych środków polityki makroostrożnościowej odpowiednich organów**

1. Zaleca się, aby przed przyjęciem własnych środków polityki makroostrożnościowej odpowiednie organy aktywujące dokonywały oceny skutków transgranicznych ich wdrożenia. Ocenie poddawane powinny być przynajmniej kanały przenoszenia funkcjonujące w związku z korektami z tytułu ryzyka oraz arbitrażem regulacyjnym, przy użyciu metodologii wskazanej w rozdziale 11 Podręcznika ERRS ⁽¹⁾.
2. Zaleca się, aby odpowiednie organy aktywujące dokonywały oceny możliwych:
 - a) skutków transgranicznych (przenoszenia działalności i arbitrażu regulacyjnego) wdrożenia środków polityki makroostrożnościowej w ich jurysdykcji; oraz
 - b) skutków transgranicznych proponowanych środków polityki makroostrożnościowej w odniesieniu do innych państw członkowskich oraz jednolitego rynku.
3. Zaleca się, aby odpowiednie organy aktywujące monitorowały przynajmniej raz w roku materializowanie się oraz ewolucję skutków transgranicznych wprowadzonych przez nie środków polityki makroostrożnościowej.

Zalecenie B – Powiadamianie oraz wnioski o wzajemność w odniesieniu do własnych środków polityki makroostrożnościowej odpowiednich organów

1. Zaleca się, aby odpowiednie organy aktywujące powiadamiały ERRS o środkach polityki makroostrożnościowej niezwłocznie po ich przyjęciu i nie później niż dwa tygodnie po ich przyjęciu. Powiadomienia powinny zawierać ocenę skutków transgranicznych oraz konieczności wzajemności ze strony innych odpowiednich organów. Odpowiednie organy aktywujące przekazują te informacje w języku angielskim, przy użyciu wzorów opublikowanych na stronie internetowej ERRS.

▼M3

2. W przypadku uznania wzajemności ze strony pozostałych państw członkowskich za konieczną dla zapewnienia skutecznego funkcjonowania odpowiednich środków zaleca się, aby odpowiednie organy aktywujące przekazywały ERRS, wraz z powiadomieniem o danym środku, wniosek o wzajemność. Wniosek taki powinien zawierać propozycję progu istotności.

⁽¹⁾ Dostępny na stronie internetowej ERRS pod adresem www.esrb.europa.eu

▼B

3. W przypadku aktywowania środków polityki makroostrożnościowej przed przyjęciem niniejszego zalecenia lub w przypadku gdy wzajemność nie była uznana za konieczną w momencie wprowadzenia środków, ale odpowiedni organ aktywujący następnie zdecydował, że taka wzajemność stała się konieczna, zaleca się, aby odpowiednie organy aktywujące przekazywały ERRS wniosek o wzajemność.

Zalecenie C – Wzajemność w odniesieniu do środków polityki makroostrożnościowej innych odpowiednich organów

▼M19

1. Zaleca się, aby odpowiednie organy zapewniały wzajemność w odniesieniu do środków polityki makroostrożnościowej przyjętych przez inne odpowiednie organy, co do których ERRS zaleca wzajemność. Zaleca się odwzajemnienie następujących środków, wymienionych w załączniku:

Belgia:

- wskaźnik bufora ryzyka systemowego w wysokości 9 % w odniesieniu do wszystkich ekspozycji detalicznych według metody IRB wobec osób fizycznych, zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi, w odniesieniu do których zabezpieczenie znajduje się w Belgii, mający zastosowanie do dnia 31 marca 2024 r.;
- wskaźnik bufora ryzyka systemowego w wysokości 6 % w odniesieniu do wszystkich ekspozycji detalicznych według metody IRB wobec osób fizycznych, zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi, w odniesieniu do których zabezpieczenie znajduje się w Belgii, mający zastosowanie od dnia 1 kwietnia 2024 r.

Niemcy:

- wskaźnik bufora ryzyka systemowego w wysokości 2 % w odniesieniu do (i) wszystkich ekspozycji według metody IRB zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi znajdującymi się w Niemczech oraz (ii) wszystkich ekspozycji opartych na metodzie standardowej w pełni i całkowicie zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi, o których mowa w art. 125 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 ⁽¹⁾, które znajdują się w Niemczech.

Litwa

- wskaźnik bufora ryzyka systemowego wynoszący 2 % dla wszystkich ekspozycji detalicznych wobec osób fizycznych zamieszkałych w Republice Litewskiej, które są zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi.

Luksemburg:

- prawnie wiążące limity pokrycia należności zabezpieczeniem (limity LTV) dla nowych kredytów hipotecznych na nieruchomości mieszkalne znajdujące się w Luksemburgu, z różnymi limitami LTV mającymi zastosowanie do różnych kategorii kredytobiorców:
 - a) limit LTV w wysokości 100 % dla kredytobiorców po raz pierwszy kupujących nieruchomości mieszkalne, dla których nabywana nieruchomość stanowi główne miejsce zamieszkania;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

▼ **M19**

- b) limit LTV w wysokości 90 % dla pozostałych kredytobiorców, tj. kredytobiorców kupujących nieruchomości mieszkalne nie po raz pierwszy, dla których nabywana nieruchomość stanowi główne miejsce zamieszkania. Limit ten jest wdrażany w sposób proporcjonalny poprzez wyłączenie ilościowe. W szczególności kredytodawcy mogą emitować 15 % portfela nowych kredytów hipotecznych udzielonych tym kredytobiorcom z LTV powyżej 90 %, ale poniżej maksymalnego LTV wynoszącego 100 %;
- c) limit LTV w wysokości 80 % dla pozostałych kredytów hipotecznych (w tym w segmencie zakupu na wynajem).

Holandia:

- minimalna średnia waga ryzyka stosowana zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 wobec instytucji kredytowych działających na podstawie zezwolenia wydanego w Holandii stosujących metodę IRB do obliczania regulacyjnych wymogów kapitałowych w odniesieniu do ich portfeli ekspozycji wobec osób fizycznych zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi zlokalizowanymi w Holandii. Dla każdej poszczególnej pozycji ekspozycji objętej zakresem środka przypisuje się wagę ryzyka równą 12 % części kredytu, która nie przekracza 55 % wartości rynkowej nieruchomości służącej zabezpieczeniu kredytu, a pozostałej części kredytu przypisuje się wagę ryzyka w wysokości 45 %. Minimalna średnia waga ryzyka portfela to ważona ekspozycją średnia wag ryzyka poszczególnych kredytów.

Norwegia:

- wskaźnik bufora ryzyka systemowego w wysokości 4,5 % mający zastosowanie do wszystkich ekspozycji zlokalizowanych w Norwegii, stosowany zgodnie z art. 133 dyrektywy 2013/36/UE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁾ mającej zastosowanie do Norwegii w dniu 31 grudnia 2022 r. zgodnie z warunkami Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym⁽²⁾ (zwanego dalej „Porozumieniem EOG”) (zwanego dalej „dyrektywą CRD mającą zastosowanie do Norwegii 31 grudnia 2022 r.”) do wszystkich instytucji kredytowych, które uzyskały zezwolenie w Norwegii;
- 20 % wartość minimalna średnich wag ryzyka (ważonych ekspozycją) dla ekspozycji na nieruchomości mieszkalne zlokalizowane w Norwegii, stosowana zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 mającego zastosowanie do Norwegii i w Norwegii w dniu 31 grudnia 2022 r. zgodnie z warunkami Porozumienia EOG (zwanego dalej „rozporządzeniem CRR mającym zastosowanie w Norwegii 31 grudnia 2022 r.”) w odniesieniu do instytucji kredytowych, które uzyskały zezwolenie w Norwegii i stosują metodę ratingów wewnętrznych (IRB) do obliczania regulacyjnych wymogów kapitałowych;
- 35 % wartość minimalna średnich wag ryzyka (ważonych ekspozycją) dla ekspozycji na nieruchomości komercyjne zlokalizowane w Norwegii, stosowana zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia CRR mającego zastosowanie w Norwegii 31 grudnia 2022 r. w odniesieniu do instytucji

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).

⁽²⁾ Dz.U. L 1 z 3.1.1994, s. 3.

▼ **M19**

kredytowych, które uzyskały zezwolenie w Norwegii i stosują metodę IRB do obliczania regulacyjnych wymogów kapitałowych.

Szwecja:

- właściwa dla instytucji kredytowych wartość minimalna ważonej ekspozycją średniej wagi ryzyka na poziomie 25 % stosowana do portfela detalicznych ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach wobec dłużników będących rezydentami w Szwecji zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do instytucji kredytowych działających na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w Szwecji i stosujących metodę rankingów wewnętrznych do obliczania regulacyjnych wymogów kapitałowych;
- właściwa dla danej instytucji kredytowej wartość minimalna ważonej ekspozycją średniej wagi ryzyka na poziomie 35 % stosowanej do portfela ekspozycji korporacyjnych zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach komercyjnych (nieruchomościach fizycznie zlokalizowanych w Szwecji, utrzymywanych w celach komercyjnych polegających na generowaniu przychodów z wynajmu) oraz właściwa dla danej instytucji kredytowej wartość minimalna ważonej ekspozycją średniej wagi ryzyka na poziomie 25 % stosowanej do portfela ekspozycji korporacyjnych zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach mieszkalnych (budynkach mieszkalnych fizycznie zlokalizowanych w Szwecji, utrzymywanych w celach komercyjnych polegających na generowaniu przychodów z wynajmu, o ile liczba mieszkań w budynku przekracza trzy), stosowane zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do instytucji kredytowych działających na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w Szwecji i stosujących metodę rankingów wewnętrznych do obliczania regulacyjnych wymogów kapitałowych.

Portugalia:

- wskaźnik sektorowego bufora ryzyka systemowego w wysokości 4 % w odniesieniu do wszystkich ekspozycji detalicznych według metody IRB wobec osób fizycznych, zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi, w odniesieniu do których zabezpieczenie znajduje się w Portugalii.

Dania:

- wskaźnik sektorowego bufora ryzyka systemowego w wysokości 7 % w odniesieniu do wszystkich rodzajów ekspozycji zlokalizowanych w Danii wobec przedsiębiorstw niefinansowych prowadzących działalność związaną z obsługą rynku nieruchomości oraz realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków, zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej w Unii (NACE) określoną w rozporządzeniu (WE) nr 1893/2006.

▼ **B**

2. Zaleca się, aby odpowiednie organy zapewniały wzajemność w odniesieniu do środków polityki makroostrożnościowej wskazanych w niniejszym zaleceniu poprzez wdrożenie takiego samego środka polityki makroostrożnościowej jak ten, który został wdrożony przez organ aktywujący. W przypadku gdy ten sam środek polityki makroostrożnościowej nie jest dostępny zgodnie z ustawodawstwem krajowym, zaleca się, aby odpowiednie organy zapewniły wzajemność, po konsultacji z ERRS, poprzez przyjęcie środka polityki makroostrożnościowej dostępnego w danej jurysdykcji o najbardziej równoważnym skutku w stosunku do aktywowanego środka polityki makroostrożnościowej.

▼B

3. O ile nie zaleca się dochowania konkretnego terminu w związku ze wzajemnością środka polityki makroostrożnościowej, zaleca się, aby odpowiednie organy przyjęły wzajemne środki polityki makroostrożnościowej nie później niż w terminie trzech miesięcy od opublikowania ostatnich zmian do niniejszego zalecenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. O ile to możliwe, przyjęte oraz wzajemne środki powinny mieć taką samą datę aktywacji.

Zalecenie D – Powiadamianie o wzajemności w odniesieniu do środków polityki makroostrożnościowej innych odpowiednich organów

Zaleca się, aby odpowiednie organy powiadamiały ERRS o zapewnianiu wzajemności w odniesieniu do środków polityki makroostrożnościowej innych odpowiednich organów. Powiadomienia powinny być przesyłane nie później niż w terminie miesiąca od przyjęcia środka wzajemnego. Organy powiadamiające przekazują te informacje w języku angielskim, przy użyciu wzoru opublikowanego na stronie internetowej ERRS.

SEKCJA 2

IMPLEMENTACJA

1. Interpretacja

Użyte w niniejszym zaleceniu wyrażenia oznaczają:

- a) „aktywacja” – zastosowanie środka polityki makroostrożnościowej na poziomie krajowym;
- b) „przyjęcie” – decyzję podjętą przez odpowiedni organ dotyczącą wprowadzenia, objęcia wzajemnością lub zmiany środka polityki makroostrożnościowej;
- c) „usługa finansowa” – usługę o charakterze bankowym, kredytowym, ubezpieczeniowym, związanym z indywidualną emeryturą, inwestycyjnym lub płatniczym;
- d) „środek polityki makroostrożnościowej” – każdy środek ukierunkowany na zapobieganie ryzyku systemowemu w rozumieniu art. 2 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1092/2010 lub jego ograniczanie oraz przyjęty lub aktywowany przez odpowiedni organ zgodnie z prawem Unii lub prawem krajowym;
- e) „powiadomienie” – pisemne zawiadomienie ERRS w języku angielskim przez odpowiednie organy, w tym przez EBC, zgodnie z art. 9 rozporządzenia (UE) nr 1024/2013, dotyczące środka polityki makroostrożnościowej zgodnie m.in. z art. 133 dyrektywy 2013/36/UE i art. 458 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, które może stanowić wniosek państwa członkowskiego o wzajemność zgodnie m.in. z art. 134 ust. 4 dyrektywy 2013/36/UE i art. 458 ust. 8 rozporządzenia (UE) nr 575/2013;

▼ B

- f) „wzajemność” – układ, na mocy którego odpowiedni organ w jednej jurysdykcji stosuje ten sam środek polityki makroostrożnościowej, jaki został ustalony przez odpowiedni organy aktywujący w innej jurysdykcji lub jemu równoważny, w odniesieniu do wszelkich instytucji finansowych znajdujących się w jego jurysdykcji, kiedy mają one ekspozycję na takie samo ryzyko w tej innej jurysdykcji;
- g) „odpowiedni organ aktywujący” – odpowiedni organ odpowiedzialny za stosowanie środka polityki makroostrożnościowej na poziomie krajowym;
- h) „odpowiedni organ” – organ, któremu powierzono przyjęcie lub aktywację środków polityki makroostrożnościowej, w tym:
 - (i) wyznaczony organ zgodnie z rozdziałem 5 dyrektywy 2013/36/UE i art. 458 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, właściwy organ w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 40 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, EBC zgodnie z art. 9 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1024/2013; lub
 - (ii) organ makroostrożnościowy o celach, ustaleniach, uprawnieniach, wymogach w zakresie odpowiedzialności i innych cechach wskazanych w zaleceniu Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2011/3 ⁽¹⁾;

▼ M3

- i) „próg istotności” – próg ilościowy, poniżej którego ekspozycja indywidualnego dostawcy usług finansowych na zidentyfikowane ryzyko makroostrożnościowe w jurysdykcji, w której organ aktywujący stosuje środek polityki makroostrożnościowej, może być uznana za nieistotną.

▼ B**2. Wyłączenia****▼ M3**

1. Odpowiednie organy mogą wyłączyć indywidualnego dostawcę usług finansowych podlegającego ich jurysdykcji z obowiązku stosowania określonego wzajemnego środka polityki makroostrożnościowej, jeżeli dostawca taki ma nieistotne ekspozycje na zidentyfikowane ryzyko makroostrożnościowe w jurysdykcji, w której odpowiedni organ aktywujący stosuje przedmiotowy środek polityki makroostrożnościowej (zasada *de minimis*). Odpowiednie organy informują ERRS o takich wyłączeniach przy użyciu wzoru służącego do powiadamiania o środkach wzajemnych opublikowanego na stronie internetowej ERRS.

Na potrzeby stosowania zasady *de minimis* ERRS rekomenduje próg istotności na podstawie propozycji odpowiedniego organu aktywującego przedstawionej zgodnie z sekcją 1, zalecenie B(2). Kalibracja progu powinna bazować na najlepszych praktykach ustanowionych przez ERRS. Próg istotności jest rekomendowaną maksymalną wartością progową. Odpowiednie organy przyjmujące środki wzajemne mogą zastosować rekomendowaną wartość progową, ustanowić, w odpowiednich przypadkach, niższą wartość progową dla swojej jurysdykcji lub zapewnić wzajemność w odniesieniu do środka bez stosowania progu istotności. Stosując zasadę *de minimis*, organy powinny monitorować, czy nie dochodzi do przenoszenia działalności i arbitrażu regulacyjnego i, jeżeli to niezbędne, zamykać lukę prawną.

⁽¹⁾ Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie mandatu makroostrożnościowego organów krajowych (ERRS/2011/3) (Dz.U. C 41 z 14.2.2012, s. 1).

▼B

2. W przypadku gdy odpowiednie organy odwzajemnią i ujawnią dany środek, zanim objęcie go wzajemnością zostanie zalecone w niniejszym zaleceniu, nie ma potrzeby zmiany środka wzajemnego, nawet jeśli różni się on od środka wdrożonego przez organ aktywujący.

3. Terminy i sprawozdawczość

1. Odpowiednie organy informują ERRS oraz Radę o działaniach podjętych w odpowiedzi na niniejsze zalecenie lub we właściwy sposób uzasadniają niepodjęcie takich działań. Sprawozdania podlegają przesyłaniu co dwa lata, a pierwsze z nich podlega przesyłaniu do dnia 30 czerwca 2017 r. Sprawozdania powinny zawierać co najmniej:
 - a) informacje dotyczące treści i czasu podjętych działań;
 - b) ocenę funkcjonowania podjętych działań z perspektywy celów niniejszego zalecenia;
 - c) szczegółowe uzasadnienie wyłączeń przyznanych zgodnie z zasadą *de minimis*, a także braku działań lub odejścia od niniejszego zalecenia, w tym wszelkich opóźnień.
2. W przypadku wspólnej odpowiedzialności odpowiednie organy powinny współpracować ze sobą w celu terminowego przekazania wymaganych informacji.
3. Zachęca się odpowiednie organy do informowania ERRS o projektowanych środkach polityki makroostrożnościowej w najwcześniejszym możliwym terminie.
4. Wzajemny środek polityki makroostrożnościowej uważa się za równoważny, jeżeli, w zakresie, w jakim to możliwe:
 - a) ma on ten sam skutek gospodarczy;
 - b) ma on ten sam zakres zastosowania; oraz
 - c) przewiduje on te same konsekwencje (sankcje) w przypadku niezastosowania się do niego.

▼M3**4. Zmiany niniejszego zalecenia**

Rada Generalna zdecyduje o konieczności wprowadzenia zmian do niniejszego zalecenia. Zmiany takie dotyczą w szczególności wszelkich dodatkowych lub zmienionych środków polityki makroostrożnościowej mających zostać objętych wzajemnością zgodnie z zaleceniem C oraz związanych z nimi załączników zawierających informacje dotyczące danego środka, w tym progu istotności ustalonego przez ERRS. Jeżeli realizacja jednego lub większej liczby zaleceń wymaga podjęcia inicjatyw ustawodawczych, Rada Generalna może także przedłużyć terminy określone w punktach poprzedzających. W szczególności Rada Generalna może podjąć decyzję o zmianie niniejszego zalecenia po dokonaniu przez Komisję Europejską rewizji zasad dotyczących obowiązkowego uznawania zgodnie z prawem Unii lub na podstawie doświadczenia zdobytego podczas funkcjonowania układu o dobrowolnej wzajemności, o którym mowa w niniejszym zaleceniu.

▼B**5. Monitorowanie i ocena****1. Sekretariat ERRS:**

- a) udziela pomocy odpowiednim organom poprzez ułatwianie koordynacji składania sprawozdań, dostarczanie odpowiednich wzorów oraz, w razie potrzeby, szczegółowe określanie procedury i terminów w odniesieniu do zapewniania zgodności z niniejszym zaleceniem;
- b) weryfikuje zapewnianie zgodności z niniejszym zaleceniem przez odpowiednie organy, w tym zapewnia im wsparcie na ich wniosek, oraz przekazuje sprawozdania dotyczące zgodności Radzie Generalnej.

2. Rada Generalna ocenia działania odpowiednich organów i przedstawiane przez nich uzasadnienia oraz, w razie potrzeby, stwierdza nieodpowiednie zastosowanie się do niniejszego zalecenia lub brak odpowiedniego uzasadnienia przez odpowiednie organy niepodjęcia przez nie działań.

▼ **M19****ZAŁĄCZNIK****Belgia**

Bufor ryzyka systemowego w odniesieniu do wszystkich ekspozycji detalicznych według metody IRB zabezpieczonych nieruchomości mieszkalnymi, w odniesieniu do których zabezpieczenie znajduje się w Belgii.

I. Opis środka

1. Do dnia 31 marca 2024 r. środek wprowadzony przez Belgię, stosowany zgodnie z art. 133 dyrektywy 2013/36/UE, nakłada wskaźnik bufora ryzyka systemowego w wysokości 9 % na ekspozycje detaliczne według metody IRB wobec osób fizycznych, zabezpieczone nieruchomości mieszkalnymi, w przypadku których zabezpieczenie znajduje się w Belgii (zarówno ekspozycje, których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania, jak i ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania).
2. Od dnia 1 kwietnia 2024 r. środek wprowadzony przez Belgię, stosowany zgodnie z art. 133 dyrektywy 2013/36/UE, nakłada wskaźnik bufora ryzyka systemowego w wysokości 6 % na ekspozycje detaliczne według metody IRB wobec osób fizycznych, zabezpieczone nieruchomości mieszkalnymi, w przypadku których zabezpieczenie znajduje się w Belgii (zarówno ekspozycje, których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania, jak i ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania).

II. Wzajemność

3. Właściwym organom zaleca się odwzajemnienie środka belgijskiego poprzez zastosowanie go do ekspozycji detalicznych według metody IRB wobec osób fizycznych zabezpieczonych nieruchomości mieszkalnymi, w odniesieniu do których zabezpieczenie znajduje się w Belgii (zarówno ekspozycji, których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania, jak i ekspozycji, których dotyczy niewykonanie zobowiązania). Alternatywnie środek ten można odwzajemnić, stosując następujący zakres w sprawozdawczości COREP: Ekspozycje detaliczne wobec osób fizycznych według metody IRB, zabezpieczone nieruchomości mieszkalnymi znajdującymi się w Belgii (zarówno ekspozycje, których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania, jak i ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania).
4. W przypadku gdy taki sam środek polityki makroostrożnościowej nie jest dostępny w danej jurysdykcji, zaleca się, by odpowiednie organy stosowały dostępne w ich jurysdykcjach środki polityki makroostrożnościowej mające najbardziej zbliżony efekt do opisanego powyżej środka, co do którego zaleca się wzajemność, w tym poprzez przyjęcie środków i kompetencji nadzorczych określonych w tytule VII rozdział 2 sekcja IV dyrektywy 2013/36/UE. Zaleca się, aby odpowiednie organy przyjęły zbliżony środek nie później niż cztery miesiące po opublikowaniu niniejszego zalecenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

III. Próg istotności

5. Uzupełnieniem tego środka jest właściwy dla instytucji próg istotności mający na celu sterowanie potencjalnym stosowaniem zasady *de minimis* przez odpowiednie organy odwzajemniające środek. Instytucje mogą być zwolnione z wymogu bufora ryzyka systemowego, o ile ich odnośne ekspozycje sektorowe nie przekraczają 2 mld EUR. W związku z tym wzajemność jest wymagana wyłącznie w przypadku przekroczenia progu właściwego dla instytucji.
6. Zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2 próg istotności w wysokości 2 mld EUR stanowi zalecany próg maksymalny. Odpowiednie organy przyjmujące środki wzajemne mogą zatem, zamiast stosować zalecony próg, ustanowić, w odpowiednich przypadkach, niższą wartość progową dla swojej jurysdykcji lub zapewnić wzajemność w odniesieniu do danego środka bez stosowania progu istotności.

▼ M19

Niemcy

Wskaźnik bufora ryzyka systemowego w wysokości 2 % w odniesieniu do (i) wszystkich ekspozycji według metody IRB zabezpieczonych nieruchomości mieszkalnymi znajdującymi się w Niemczech oraz (ii) wszystkich ekspozycji opartych na metodzie standardowej w pełni i całkowicie zabezpieczonych nieruchomości mieszkalnymi, o których mowa w art. 125 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, które znajdują się w Niemczech

I. Opis środka

1. Niemiecki środek, zastosowany zgodnie z art. 133 dyrektywy 2013/36/UE, nakłada wskaźnik bufora ryzyka systemowego na poziomie 2 % w odniesieniu do wszystkich ekspozycji (detałicznych i niedetałicznych) wobec osób fizycznych i prawnych, które są zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi znajdującymi się w Niemczech. Środek ten będzie miał zastosowanie do (i) instytucji kredytowych posiadających zezwolenie na prowadzenie działalności w Niemczech i stosujących metodę wewnętrznych ratingów (IRB) do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla ekspozycji zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi zlokalizowanymi w Niemczech oraz (ii) instytucji kredytowych posiadających zezwolenie na prowadzenie działalności w Niemczech i stosujących metodę standardową (SA) do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla ekspozycji w pełni i całkowicie zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi, o których mowa w art. 125 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013.

II. Wzajemność

2. Zaleca się, aby odpowiednie organy zapewniły odwzajemnienie niemieckiego środka poprzez zastosowanie go do instytucji kredytowych działających na podstawie zezwolenia udzielonego w danym państwie.
3. W przypadku gdy taki sam środek polityki makroostrożnościowej nie jest dostępny w danej jurysdykcji, zaleca się, by odpowiednie organy stosowały dostępne w ich jurysdykcjach środki polityki makroostrożnościowej mające najbardziej zbliżony efekt do opisanego powyżej środka, co do którego zaleca się wzajemność, w tym poprzez przyjęcie środków i kompetencji nadzorczych określonych w tytule VII rozdział 2 sekcja IV dyrektywy 2013/36/UE.
4. Zaleca się, aby odpowiednie organy zapewniły stosowanie środka wzajemnego i jego przestrzeganie od dnia 01 lutego 2023 r.

III. Próg istotności

5. Uzupełnieniem tego środka jest specyficzny dla danej instytucji próg istotności służący ukierunkowaniu potencjalnego stosowania zasady *de minimis* przez właściwe organy, które odwzajemniają środek. Instytucje kredytowe mogą zostać zwolnione z wymogu bufora ryzyka systemowego, jeżeli ich odnośne ekspozycje sektorowe nie przekraczają kwoty 10 mld EUR. W związku z tym wzajemność jest wymagana wyłącznie w przypadku przekroczenia progu właściwego dla instytucji.
6. Odpowiednie organy powinny monitorować istotność ekspozycji. Zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2 próg istotności w wysokości 10 mld EUR stanowi zalecany próg maksymalny. Odpowiednie organy przyjmujące środki wzajemne mogą zatem, zamiast stosować zalecony próg, ustanowić, w odpowiednich przypadkach, niższą wartość progową dla swojej jurysdykcji lub zapewnić wzajemność w odniesieniu do danego środka bez stosowania progu istotności.

▼ **M19**

Litwa:

Wskaźnik bufora ryzyka systemowego wynoszący 2 % dla wszystkich ekspozycji detalicznych wobec osób fizycznych zamieszkałych w Republice Litewskiej, które są zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi.

I. Opis środka

1. Litewski środek, zastosowany zgodnie z art. 133 dyrektywy 2013/36/UE, nakłada wskaźnik bufora ryzyka systemowego na poziomie 2 % w odniesieniu do wszystkich ekspozycji detalicznych wobec osób fizycznych na Litwie, które są zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi.

II. Wzajemność

2. Zaleca się, aby odpowiednie organy zapewniły wzajemność w odniesieniu do środka wprowadzonego na Litwie poprzez zastosowanie go do zlokalizowanych na Litwie oddziałów banków działających na podstawie zezwolenia wydanego w danym państwie oraz bezpośrednich ekspozycji transgranicznych wobec osób fizycznych na Litwie, które są zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi. Znaczna część całkowitej liczby pozycji dotyczących kredytów hipotecznych jest utrzymywana przez oddziały banków zagranicznych działające na Litwie, dlatego zapewnienie wzajemności w odniesieniu do tego środka przez inne państwa członkowskie byłoby pomocne we wspieraniu równych warunków działania i zapewnieniu, aby wszyscy istotni uczestnicy rynku uwzględniali zwiększone ryzyko związane z nieruchomościami mieszkalnymi na Litwie i zwiększyli swoją odporność.
3. W przypadku gdy taki sam środek polityki makroostrożnościowej nie jest dostępny w danej jurysdykcji, zaleca się, by odpowiednie organy stosowały dostępne w ich jurysdykcjach środki polityki makroostrożnościowej mające najbardziej zbliżony efekt do opisanego powyżej środka, co do którego zaleca się wzajemność, w tym poprzez przyjęcie środków i kompetencji nadzorczych określonych w tytule VII rozdział 2 sekcja IV dyrektywy 2013/36/UE. Zaleca się, aby odpowiednie organy przyjęły zbliżony środek nie później niż cztery miesiące po opublikowaniu niniejszego zalecenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

III. Próg istotności

4. Uzupełnieniem tego środka jest właściwy dla instytucji próg istotności mający na celu sterowanie potencjalnym stosowaniem zasady *de minimis* przez odpowiednie organy odwzajemniające środek. Instytucje mogą zostać zwolnione z wymogu bufora ryzyka systemowego, jeżeli ich odpowiednie ekspozycje sektorowe nie przekraczają 50 mln EUR, co stanowi około 0,5 % odpowiednich ekspozycji całego sektora instytucji kredytowych na Litwie. W związku z tym wzajemność jest wymagana wyłącznie w przypadku przekroczenia progu właściwego dla instytucji.
5. Uzasadnienie takiego progu:
 - a. Konieczne jest ograniczenie potencjalnego ryzyka fragmentacji prawa, ponieważ ten sam próg istotności będzie miał również zastosowanie do instytucji kredytowych działających na podstawie zezwolenia wydanego na Litwie;
 - b. Zastosowanie takiego progu istotności pomogłoby zapewnić równe warunki działania w tym sensie, że instytucje o podobnej wielkości podlegają wymogowi bufora ryzyka systemowego;

▼ M19

- c. Próg ten ma znaczenie dla stabilności finansowej, ponieważ dalszy rozwój ryzyka związanego z nieruchomościami mieszkalnymi będzie zależał głównie od działań na rynku mieszkaniowym, które częściowo zależą od wartości nowych kredytów udzielonych na zakup nieruchomości mieszkalnych. W związku z tym próg ten powinien mieć zastosowanie do uczestników rynku działających na tym rynku, nawet jeśli ich portfele kredytów hipotecznych nie są tak duże jak portfele największych podmiotów udzielających kredytów.
6. Zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2 próg istotności w wysokości 50 mln EUR stanowi zalecany próg maksymalny. Odpowiednie organy przyjmujące środki wzajemne mogą zatem, zamiast stosować zalecany próg, ustanowić, w odpowiednich przypadkach, niższą wartość progową dla swojej jurysdykcji lub zapewnić wzajemność w odniesieniu do danego środka bez stosowania progu istotności.

Luksemburg:

Prawnie wiążące limity pokrycia należności zabezpieczeniem (limity LTV) dla nowych kredytów hipotecznych na nieruchomości mieszkalne znajdujące się w Luksemburgu, z różnymi limitami LTV mającymi zastosowanie do różnych kategorii kredytobiorców:

- (a) limit LTV w wysokości 100 % dla kredytobiorców po raz pierwszy kupujących nieruchomości mieszkalne, dla których nabywana nieruchomość stanowi główne miejsce zamieszkania;
- (b) limit LTV w wysokości 90 % dla pozostałych kredytobiorców, tj. kredytobiorców kupujących nieruchomości mieszkalne nie po raz pierwszy, dla których nabywana nieruchomość stanowi główne miejsce zamieszkania. Limit ten jest wdrażany w sposób proporcjonalny poprzez wyłączenie ilościowe. W szczególności kredytodawcy mogą emitować 15 % portfela nowych kredytów hipotecznych udzielonych tym kredytobiorcom z LTV powyżej 90 %, ale poniżej maksymalnego LTV wynoszącego 100 %;
- (c) limit LTV w wysokości 80 % dla pozostałych kredytów hipotecznych (w tym w segmencie zakupu na wynajem).

I. Opis środka

1. Władze luksemburskie uruchomiły prawnie wiążące limity LTV dla nowych kredytów hipotecznych na nieruchomości mieszkalne położone w Luksemburgu. Zgodnie z zaleceniem Comité du Risque Systémique (komitetu ds. ryzyka systemowego) ⁽¹⁾ Commission de Surveillance du Secteur Financier (komisja nadzoru nad sektorem finansowym) ⁽²⁾ działająca w porozumieniu z Banque centrale du Luxembourg uruchomiła limity LTV, które różnią się dla każdej z trzech kategorii kredytobiorców. Limity LTV dla każdej z trzech kategorii są następujące:
- (a) limit LTV w wysokości 100 % dla kredytobiorców po raz pierwszy kupujących nieruchomości mieszkalne, dla których nabywana nieruchomość stanowi główne miejsce zamieszkania;
- (b) limit LTV w wysokości 90 % dla pozostałych kredytobiorców, tj. kredytobiorców kupujących nieruchomości mieszkalne nie po raz pierwszy, dla których nabywana nieruchomość stanowi główne miejsce zamieszkania. Limit ten jest wdrażany w sposób proporcjonalny poprzez wyłączenie ilościowe. W szczególności kredytodawcy mogą emitować 15 % portfela nowych kredytów hipotecznych udzielonych tym kredytobiorcom z LTV powyżej 90 %, ale poniżej maksymalnego LTV wynoszącego 100 %;
- (c) limit LTV w wysokości 80 % dla pozostałych kredytów hipotecznych (w tym w segmencie zakupu na wynajem).

⁽¹⁾ Recommandation du comité du risque systémique du 9 novembre 2020 relative aux crédits portant sur des biens immobiliers à usage résidentiel situés sur le territoire du Luxembourg (CRS/2020/005).

⁽²⁾ CSSF Régulation N.20-08 du 3 décembre 2020 fixant des conditions pour l'octroi de crédits relatifs à des biens immobiliers à usage résidentiel situés sur le territoire du Luxembourg.

▼ **M19**

2. LTV to stosunek sumy wszystkich kredytów lub transz kredytów zabezpieczonych przez kredytobiorcę nieruchomością mieszkalną w momencie udzielenia kredytu do wartości tej nieruchomości w tym samym czasie.
3. Limity LTV stosuje się niezależnie od rodzaju własności (np. pełna własność, prawo użytkowania, prawo własności do rzeczy obciążonej służebnością użytkowania).
4. Środek ten ma zastosowanie do każdego prywatnego kredytobiorcy zaciągającego kredyt hipoteczny na zakup nieruchomości mieszkalnej w Luksemburgu do celów niekomercyjnych. Środek ma również zastosowanie, jeżeli w celu zrealizowania tej transakcji kredytobiorca korzysta ze struktury prawnej takiej jak przedsiębiorstwo inwestycyjne inwestujące w nieruchomości, a także w przypadku wspólnych wniosków. „Nieruchomości mieszkalne” obejmują grunty budowlane, niezależnie od tego, czy roboty budowlane są wykonywane bezpośrednio po nabyciu, czy też w latach następnych. Środek ma również zastosowanie w przypadku udzielenia kredytu na zakup nieruchomości z długoterminową umową dzierżawy. Nieruchomość może być przeznaczona do zamieszkania przez właściciela lub na wynajem.

II. Wzajemność

5. Państwom członkowskim, których instytucje kredytowe, instytucje ubezpieczeniowe i podmioty zajmujące się zawodowo udzielaniem kredytów (kredytodawcy hipoteczni) mają istotne ekspozycje kredytowe w Luksemburgu z tytułu bezpośrednich kredytów transgranicznych, zaleca się zapewnienie wzajemności w odniesieniu do środka luksemburskiego w ich jurysdykcji. Jeżeli ten sam środek nie jest dostępny w ich jurysdykcji w odniesieniu do wszystkich istotnych ekspozycji transgranicznych, odpowiednie organy powinny zastosować dostępne środki o skutku najbardziej równoważnym do aktywowanego środka polityki makroostrożnościowej.
6. Państwa członkowskie powinny powiadomić ERRS, że odwzajemniły środek wprowadzony w Luksemburgu lub zastosowały wyłączenia *de minimis* zgodnie z zaleceniem D zalecenia ERRS/2015/2. Powiadomienie takie należy przekazać nie później niż miesiąc po przyjęciu środka zapewniającego wzajemność, z wykorzystaniem odpowiedniego wzoru opublikowanego na stronie internetowej ERRS. ERRS będzie publikować powiadomienia na swojej stronie internetowej, informując w ten sposób opinię publiczną o krajowych decyzjach o zapewnieniu wzajemności. Publikacja taka będzie obejmować wszelkie wyłączenia wprowadzone przez odwzajemniające państwa członkowskie oraz ich zobowiązanie do monitorowania przypadków przenoszenia działalności i podejmowania działań w razie potrzeby.
7. Państwom członkowskim zaleca się odwzajemnienie danego środka w terminie trzech miesięcy od daty opublikowania niniejszego zalecenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

III. Próg istotności

8. Uzupełnieniem tego środka są dwa progi istotności determinujące potencjalne stosowanie zasady *de minimis* przez odwzajemniające państwa członkowskie: próg istotności właściwy dla kraju i próg istotności właściwy dla instytucji. Próg istotności właściwy dla kraju dla wszystkich transgranicznych kredytów hipotecznych dla Luksemburga wynosi 350 mln EUR, co odpowiada około 1 % łącznego krajowego rynku mieszkaniowych kredytów hipotecznych w grudniu 2020 r. Próg istotności właściwy dla instytucji dla wszystkich transgranicznych kredytów hipotecznych dla Luksemburga wynosi 35 mln EUR, co odpowiada około 0,1 % łącznego krajowego rynku mieszkaniowych kredytów hipotecznych w Luksemburgu w grudniu 2020 r. Wzajemność jest wymagana wyłącznie w przypadku przekroczenia zarówno progu właściwego dla kraju, jak i progu właściwego dla instytucji.

▼ **M19****Holandia:**

Minimalna średnia waga ryzyka stosowana przez instytucje kredytowe stosujące metodę IRB w odniesieniu do ich portfeli ekspozycji wobec osób fizycznych zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi zlokalizowanymi w Holandii. Dla każdej poszczególnej pozycji ekspozycji objętej zakresem środka przypisuje się wagę ryzyka równą 12 % części kredytu, która nie przekracza 55 % wartości rynkowej nieruchomości służącej zabezpieczeniu kredytu, a pozostałej części kredytu przypisuje się wagę ryzyka w wysokości 45 %. Minimalna średnia waga ryzyka portfela to ważona ekspozycją średnia wag ryzyka poszczególnych kredytów.

I. Opis środka

1. Środek stosowany przez Holandię zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 nakłada minimalną średnią wagę ryzyka dla utrzymywanego przez instytucje kredytowe stosujące metodę IRB portfela ekspozycji wobec osób fizycznych, które są zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach mieszkalnych zlokalizowanych w Holandii. Środek ten nie ma zastosowania do kredytów objętych krajowym systemem gwarancji kredytów hipotecznych.
2. Minimalną średnią wagę ryzyka oblicza się w następujący sposób:
 - (a) Dla każdej poszczególnej pozycji ekspozycji objętej zakresem środka przypisuje się wagę ryzyka równą 12 % części kredytu, która nie przekracza 55 % wartości rynkowej nieruchomości służącej zabezpieczeniu kredytu, a pozostałej części kredytu przypisuje się wagę ryzyka w wysokości 45 %. Wskaźnik LTV, który ma być stosowany w tym obliczeniu, należy określić zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami rozporządzenia (UE) nr 575/2013.
 - (b) Minimalna średnia waga ryzyka portfela to ważona ekspozycją średnia wag ryzyka poszczególnych kredytów, obliczona w sposób wyjaśniony powyżej. Poszczególne kredyty wyłączone ze środka nie są uwzględniane przy obliczaniu minimalnej średniej wagi ryzyka.
3. Środek ten nie zastępuje istniejących wymogów kapitałowych określonych w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013 i z niego wynikających. Banki, do których ma zastosowanie środek, muszą obliczyć średnią wagę ryzyka części portfela kredytów hipotecznych objętej tym środkiem na podstawie zarówno zwykłych mających zastosowanie przepisów zawartych w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013, jak i przy zastosowaniu metody określonej w tym środku. Obliczając swoje wymogi kapitałowe, muszą one następnie zastosować wyższą z dwóch średnich wag ryzyka.

II. Wzajemność

4. Zaleca się, aby właściwe organy zapewniły wzajemność środka wprowadzonego w Holandii, stosując go do instytucji kredytowych działających na podstawie zezwolenia wydanego w danym państwie stosujących metodę IRB, które posiadają ekspozycje wobec osób fizycznych zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi zlokalizowanymi w Holandii, ponieważ ich sektor bankowy może, za sprawą ich oddziałów, być lub stać się bezpośrednio lub pośrednio narażony na ryzyko systemowe na holenderskim rynku mieszkaniowym.

▼ M19

5. Zgodnie z zaleceniem C(2) odpowiednim organom zaleca się stosowanie tego samego środka, co środek wdrożony w Holandii przez organ aktywujący, w terminie określonym w zaleceniu C(3).
6. W przypadku gdy taki sam środek polityki makroostrożnościowej nie jest dostępny w danej jurysdykcji, zaleca się, by odpowiednie organy stosowały dostępne w ich jurysdykcjach środki polityki makroostrożnościowej mające najbardziej zbliżony efekt do opisanego powyżej środka, co do którego zaleca się wzajemność, w tym poprzez przyjęcie środków i kompetencji nadzorczych określonych w tytule VII rozdział 2 sekcja IV dyrektywy 2013/36/UE. Zaleca się, aby odpowiednie organy przyjęły zbliżony środek nie później niż cztery miesiące po opublikowaniu niniejszego zalecenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

III. Próg istotności

7. Uzupełnieniem tego środka jest właściwy dla instytucji próg istotności mający na celu sterowanie potencjalnym stosowaniem zasady *de minimis* przez odpowiednie organy odwzajemniające środek. Instytucje mogą być wyłączone ze stosowania minimalnej średniej wagi ryzyka dla portfela instytucji kredytowych stosujących metodę IRB w odniesieniu do ekspozycji wobec osób fizycznych zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach mieszkalnych zlokalizowanych w Holandii, jeżeli wartość ta nie przekracza 5 mld EUR. Kredyty objęte krajowym systemem gwarancji kredytów hipotecznych nie będą uwzględniane przy obliczaniu progu istotności.
8. Zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2 próg istotności w wysokości 5 mld EUR stanowi zalecany próg maksymalny. Odpowiednie organy przyjmujące środki wzajemne mogą zatem, zamiast stosować zalecony próg, ustanowić, w odpowiednich przypadkach, niższą wartość progową dla swojej jurysdykcji lub zapewnić wzajemność w odniesieniu do danego środka bez stosowania progu istotności.

Norwegia:

- wskaźnik bufora ryzyka systemowego w wysokości 4,5 % dla ekspozycji zlokalizowanych w Norwegii, stosowany zgodnie z art. 133 dyrektywy 2013/36/UE mającej zastosowanie do Norwegii i w Norwegii w dniu 31 grudnia 2022 r. zgodnie z warunkami Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym (zwanego dalej „Porozumieniem EOG”) (zwanej dalej „dyrektywą CRD mającą zastosowanie do Norwegii 31 grudnia 2022 r.”) do wszystkich instytucji kredytowych, które uzyskały zezwolenie w Norwegii;
- 20 % wartość minimalna średnich wag ryzyka (ważonych ekspozycją) dla ekspozycji na nieruchomości mieszkalne zlokalizowane w Norwegii, stosowana zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 mającego zastosowanie do Norwegii i w Norwegii w dniu 31 grudnia 2022 r. zgodnie z warunkami Porozumienia EOG (zwanego dalej „rozporządzeniem CRR mającym zastosowanie w Norwegii 31 grudnia 2022 r.”) w odniesieniu do instytucji kredytowych, które uzyskały zezwolenie w Norwegii i stosują metodę ratingów wewnętrznych (IRB) do obliczania regulacyjnych wymogów kapitałowych;
- 35 % wartość minimalna wag ryzyka (ważonych ekspozycją) dla ekspozycji na nieruchomości komercyjne zlokalizowane w Norwegii, stosowana zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia CRR mającego zastosowanie w Norwegii 31 grudnia 2022 r. w odniesieniu do instytucji kredytowych, które uzyskały zezwolenie w Norwegii i stosują metodę IRB do obliczania regulacyjnych wymogów kapitałowych.

▼ **M19****I. Opis środków**

1. Ze skutkiem od dnia 31 grudnia 2020 r. Finansdepartementet (norweskie ministerstwo finansów) wprowadził trzy środki makroostrożnościowe, mianowicie: (i) bufor ryzyka systemowego dla ekspozycji zlokalizowanych w Norwegii zgodnie z art. 133 dyrektywy CRD mającej zastosowanie do Norwegii 31 grudnia 2022 r.; (ii) wartość minimalną wagi ryzyka dla ekspozycji z tytułu nieruchomości mieszkalnych zlokalizowanych w Norwegii, zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia CRR mającego zastosowanie do Norwegii 31 grudnia 2022 r.; oraz (iii) wartość minimalną wagi ryzyka dla ekspozycji z tytułu nieruchomości komercyjnych zlokalizowanych w Norwegii, zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia CRR mającego zastosowanie do Norwegii 31 grudnia 2022 r.
2. Wskaźnik bufora ryzyka systemowego ustala się na 4,5 % i ma on zastosowanie do ekspozycji krajowych wszystkich instytucji kredytowych, które uzyskały zezwolenie w Norwegii. W przypadku instytucji kredytowych, które nie stosują zaawansowanej metody IRB, wskaźnik bufora ryzyka systemowego mający zastosowanie do wszystkich ekspozycji ustala się jednak na poziomie 3 % do dnia 30 grudnia 2023 r.; po tej dacie wskaźnik bufora ryzyka systemowego mający zastosowanie do ekspozycji krajowych ustala się na poziomie 4,5 %.
3. Wartość minimalna wagi ryzyka dla nieruchomości mieszkalnych jest dolnym progiem średniej wagi ryzyka właściwym dla danej instytucji dla ekspozycji z tytułu nieruchomości mieszkalnych w Norwegii, mającym zastosowanie do instytucji kredytowych stosujących metodę IRB. Wartość minimalna wagi ryzyka dla nieruchomości mieszkalnych dotyczy średniej wagi ryzyka ważonej ekspozycją w portfelu nieruchomości mieszkalnych. Norweskie ekspozycje z tytułu nieruchomości mieszkalnych należy rozumieć jako ekspozycje detaliczne zabezpieczone nieruchomościami w Norwegii.
4. Wartość minimalna wagi ryzyka dla nieruchomości komercyjnych jest dolnym progiem średniej wagi ryzyka właściwym dla danej instytucji dla ekspozycji z tytułu nieruchomości komercyjnych w Norwegii, mającym zastosowanie do instytucji kredytowych stosujących metodę IRB. Wartość minimalna wagi ryzyka dla nieruchomości mieszkalnych dotyczy średniej wagi ryzyka ważonej ekspozycją w portfelu nieruchomości komercyjnych. Norweskie ekspozycje z tytułu nieruchomości komercyjnych należy rozumieć jako ekspozycje wobec przedsiębiorstw, zabezpieczone nieruchomościami w Norwegii.

II. Wzajemność

- 5a. Zaleca się, aby właściwe organy zapewniły wzajemność w odniesieniu do środków wprowadzonych w Norwegii dla ekspozycji zlokalizowanych w Norwegii zgodnie z art. 134 ust. 1 dyrektywy 2013/36/UE i art. 458 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 575/2013. Zaleca się, aby właściwe organy zapewniły wzajemność w odniesieniu do wskaźnika bufora ryzyka systemowego w ciągu 18 miesięcy od opublikowania zalecenia Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2021/3 ⁽¹⁾ w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Wartości minimalne wagi ryzyka dla ekspozycji na nieruchomości mieszkalne i komercyjne w Norwegii powinny zostać odwzajemnione w standardowym trzymiesięcznym okresie przejściowym po opublikowaniu zalecenia ERRS/2021/3 w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

⁽¹⁾ Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2021/3 z dnia 30 kwietnia 2021 r. zmieniające zalecenie ERRS/2015/2 w sprawie oceny skutków transgranicznych oraz dobrowolnej wzajemności środków polityki makroostrożnościowej (Dz.U. C 222 z 11.6.2021, s. 1).

▼ **M19**

5b. Ponieważ obniżenie progu istotności, o którym mowa w zaleceniu ERRS/2023/1 Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ⁽¹⁾, może wymagać od odpowiedniego organu przyjęcia nowego krajowego środka wzajemnego lub zmiany istniejących środków krajowych odwzajemniających norweski środek bufora ryzyka systemowego, zastosowanie ma standardowy trzymiesięczny okres przejściowy po opublikowaniu zalecenia ERRS/2023/1 w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w celu wdrożenia środków wzajemnych.

6. W przypadku gdy w danej jurysdykcji nie są dostępne te same środki polityki makroostrożnościowej zgodnie z zaleceniem C(2), zaleca się, aby odpowiednie organy, po konsultacji z ERRS, zastosowały dostępne w ich jurysdykcjach środki polityki makroostrożnościowej o najbardziej zbliżonym skutku w stosunku do środków, o których mowa powyżej, co do których zaleca się wzajemność. Zaleca się, aby odpowiednie organy przyjęły równoważne środki dotyczące wzajemności w odniesieniu do wartości minimalnych średniej wagi ryzyka dla ekspozycji z tytułu nieruchomości mieszkalnych i komercyjnych - w terminie 12 miesięcy oraz w odniesieniu do wzajemności wskaźnika bufora ryzyka systemowego - w terminie 18 miesięcy od opublikowania zalecenia ERRS/2021/3 w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. W zakresie, w jakim obniżenie progu istotności może wymagać od odpowiedniego organu przyjęcia nowego krajowego środka wzajemnego w sposób opisany w niniejszym ustępie lub zmiany istniejących środków krajowych odwzajemniających norweski środek bufora ryzyka systemowego, zastosowanie ma standardowy trzymiesięczny okres przejściowy po opublikowaniu zalecenia ERRS/2023/1 w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w celu wdrożenia środków wzajemnych.

[7. Punkt 7 został skreślony zaleceniem ERRS/2023/1.]

III. Próg istotności

8. Uzupełnieniem tych środków są właściwe dla instytucji progi istotności ekspozycji zlokalizowanych w Norwegii determinujące potencjalne stosowanie zasady *de minimis* przez odpowiednie organy odwzajemniające środek w następujący sposób:

(a) w przypadku bufora ryzyka systemowego próg istotności ustala się na poziomie kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem wynoszącej 5 mld NOK, co odpowiada około 0,16 % łącznych ekspozycji ważonych ryzykiem instytucji kredytowych podlegających sprawozdawczości w Norwegii;

(b) w przypadku wartość minimalnej wagi ryzyka dla nieruchomości mieszkalnych próg istotności ustalono na poziomie kredytów brutto w wysokości 32,3 mld NOK, co odpowiada około 1 % zabezpieczonych kredytów brutto na nieruchomości mieszkalne na rzecz klientów norweskich;

(c) w przypadku wartość minimalnej wagi ryzyka dla nieruchomości komercyjnych próg istotności ustalono na poziomie kredytów brutto w wysokości 7,6 mld NOK, co odpowiada około 1 % zabezpieczonych kredytów brutto na nieruchomości komercyjne na rzecz klientów norweskich.

⁽¹⁾ Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2023/1 z dnia 6 marca 2023 r. zmieniające zalecenie ERRS/2015/2 w sprawie oceny skutków transgranicznych oraz dobrowolnej wzajemności środków polityki makroostrożnościowej (Dz.U. C 158 z 4.5.2023, s. 1).

▼ M19

9. Zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2 odpowiednie organy danego państwa członkowskiego mogą objąć zwolnieniem instytucje kredytowe działające na podstawie zezwolenia w danym państwie członkowskim, posiadające ekspozycje zlokalizowane w Norwegii, które nie przekraczają progu istotności. Uznaje się, że ekspozycje nie przekraczają progu istotności, jeżeli znajdują się poniżej progów istotności właściwych dla instytucji określonych w ust. 8 powyżej. Stosując progi istotności, odpowiednie organy powinny monitorować istotność ekspozycji oraz zaleca się, aby stosowały środki stosowane przez Norwęgę w stosunku do instytucji kredytowych działających na podstawie zezwolenia w danym państwie członkowskim uprzednio objętych zwolnieniem w przypadku przekroczenia progów istotności określonych w ust. 8 powyżej.
10. Zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2 progi istotności, o których mowa w pkt 8, są zalecanymi maksymalnymi progami. Odpowiednie organy przyjmujące środki wzajemne mogą zatem, zamiast stosować zalecone progi, ustanowić, w odpowiednich przypadkach, niższe wartości progowe dla swojej jurysdykcji lub zapewnić wzajemność w odniesieniu do danych środków bez stosowania progów istotności.
11. Jeżeli w danym państwie członkowskim nie ma instytucji kredytowych posiadających istotne ekspozycje w Norwegii, odpowiednie organy takiego państwa członkowskiego mogą, zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2, podjąć decyzję o nieodwzajemnianiu środków wprowadzonych w Norwegii. W takim przypadku odpowiednie organy powinny monitorować istotność ekspozycji, przy czym zaleca się, aby odwzajemniły środek stosowany przez Norwęgę, gdy któraś z instytucji kredytowych przekroczy odpowiednie progi istotności.

Szwecja

- właściwa dla instytucji kredytowych wartość minimalna ważonej ekspozycją średniej wagi ryzyka na poziomie 25 % stosowana do portfela detalicznych ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach wobec dłużników będących rezydentami w Szwecji zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do instytucji kredytowych działających na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w Szwecji i stosujących metodę rankingów wewnętrznych do obliczania regulacyjnych wymogów kapitałowych;
- właściwa dla danej instytucji kredytowej wartość minimalna ważonej ekspozycją średniej wagi ryzyka na poziomie 35 % stosowanej do portfela ekspozycji korporacyjnych zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach komercyjnych (nieruchomościach fizycznie zlokalizowanych w Szwecji, utrzymywanych w celach komercyjnych polegających na generowaniu przychodów z wynajmu) oraz właściwa dla danej instytucji kredytowej wartość minimalna ważonej ekspozycją średniej wagi ryzyka na poziomie 25 % stosowanej do portfela ekspozycji korporacyjnych zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach mieszkalnych (budynkach mieszkalnych fizycznie zlokalizowanych w Szwecji, utrzymywanych w celach komercyjnych polegających na generowaniu przychodów z wynajmu, o ile liczba mieszkań w budynku przekracza trzy), stosowane zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do instytucji kredytowych działających na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w Szwecji i stosujących metodę rankingów wewnętrznych do obliczania regulacyjnych wymogów kapitałowych.

I. Opis środków

1. Środek stosowany przez Szwecję zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 i nałożony na instytucje kredytowe działające na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w Szwecji i stosujące metodę IRB stanowi właściwą dla instytucji kredytowych wartość minimalną ważonej ekspozycją średniej wagi ryzyka na poziomie 25 % stosowaną do portfela detalicznych ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach wobec dłużników będących rezydentami w Szwecji. Średnia ważona ekspozycją jest średnią wag ryzyka poszczególnych ekspozycji obliczoną zgodnie z art. 154 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 ważoną odpowiednią wartością ekspozycji.

▼ M19

2. Szwedzki środek zastosowany zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 i nałożony na instytucje kredytowe posiadające zezwolenie na prowadzenie działalności w Szwecji stosujące metodę IRB obejmuje minimalny poziom wag ryzyka ważonych ekspozycją specyficzną dla danej instytucji kredytowej w wysokości 35 % dla niektórych ekspozycji wobec przedsiębiorstw w Szwecji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach komercyjnych oraz minimalny poziom wag ryzyka ważonych ekspozycją specyficzną dla danej instytucji kredytowej w wysokości 25 % dla niektórych ekspozycji wobec przedsiębiorstw w Szwecji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach mieszkalnych. Średnia ważona ekspozycja jest średnią wag ryzyka poszczególnych ekspozycji obliczoną zgodnie z art. 153 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 ważoną odpowiednią wartością ekspozycji. Środek ten nie obejmuje ekspozycji wobec przedsiębiorstw zabezpieczonych na: (i) nieruchomościach rolnych; (ii) nieruchomościach stanowiących bezpośrednią własność gmin miejskich, prowincji lub regionów; (iii) nieruchomościach, których ponad 50 % jest wykorzystywana na prowadzenie własnej działalności gospodarczej; (iv) nieruchomościach wielorodzinnych, w przypadku których przeznaczenie nieruchomości nie jest komercyjne (np. spółdzielnie mieszkaniowe będące własnością rezydentów i nienastawione na zysk) lub w których liczba lokali mieszkalnych jest mniejsza niż cztery

II. Wzajemność

3. Zgodnie z art. 458 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 zaleca się, aby odpowiednie organy zainteresowanych państw członkowskich odwzajemniły środki stosowane przez Szwecję poprzez zastosowanie ich do zlokalizowanych w Szwecji oddziałów instytucji kredytowych stosujących metodę IRB do obliczania regulacyjnych wymogów kapitałowych, które działają na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w danym państwie członkowskim. Zgodnie z art. 458 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 zaleca się właściwym organom zainteresowanych państw członkowskich, aby odwzajemniły szwedzkie środki poprzez zastosowanie ich do instytucji kredytowych działających na podstawie zezwolenia udzielonego w Szwecji, stosujących metodę IRB do obliczania regulacyjnych wymogów kapitałowych, które posiadają ekspozycje detaliczne wobec dłużników będących rezydentami w Szwecji zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach lub ekspozycje wobec przedsiębiorstw w Szwecji zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach komercyjnych lub nieruchomościach mieszkalnych. Zgodnie z zaleceniem C(2) zaleca się właściwym organom zastosowanie tego samego środka, który został wdrożony w Szwecji przez organ aktywujący, nie później niż trzy miesiące po opublikowaniu odpowiedniego zalecenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽¹⁾.
4. W przypadku gdy te same środki polityki makroostrożnościowej nie są dostępne w danej jurysdykcji, zaleca się, aby odpowiednie organy, po konsultacji z ERRS, zastosowały środek polityki makroostrożnościowej dostępny w ich jurysdykcji o najbardziej zbliżonym skutku w stosunku do środków, o których mowa powyżej, co do których zaleca się wzajemność. Zaleca się, aby odpowiednie organy przyjęły zbliżone środki nie później niż cztery miesiące po opublikowaniu odpowiedniego zalecenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽¹⁾.

III. Próg istotności

5. Uzupełnieniem tych środków jest określony dla danej instytucji próg istotności w wysokości 5 mld SEK dla każdego ze środków opisanych odpowiednio w ust. 1 i 2, ukierunkowujący potencjalne stosowanie zasady *de minimis* przez właściwe organy, które odwzajemniają dany środek.
6. Zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2 odpowiednie organy danego państwa członkowskiego mogą objąć wyłączeniem indywidualne instytucje kredytowe posiadające zezwolenie w danym państwie i stosujące metodę IRB, których ekspozycje nie przekraczają progu istotności wynoszącego 5 mld SEK w odniesieniu do środków

⁽¹⁾ Zob. zalecenie ERRS/2019/1 dotyczące środka polityki makroostrożnościowej uruchomionego w dniu 31 grudnia 2018 r.

▼ **M19**

opisanych odpowiednio w ust. 1 i 2. Stosując próg istotności, odpowiednie organy powinny monitorować istotność ekspozycji oraz powinny stosować odpowiednie środki stosowane przez Szwecję w stosunku do poszczególnych instytucji kredytowych działających na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w danym państwie członkowskim uprzednio objętych zwolnieniem w przypadku przekroczenia progu istotności w wysokości 5 mld SEK.

7. W przypadku gdy żadna posiadająca zezwolenie w danym państwie instytucja kredytowa stosująca metodę IRB nie posiada ekspozycji detalicznych, jak opisano w ust. 1, przekraczających 5 mld SEK, za pośrednictwem oddziałów zlokalizowanych w Szwecji lub bezpośredniej działalności transgranicznej, właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich mogą, zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2, podjąć decyzję o nieodwzajemnianiu tego środka. W takim przypadku odpowiednie organy powinny monitorować istotność ekspozycji, przy czym zaleca się, aby odwzajemniły środek, o którym mowa w pkt 1, gdy posiadająca zezwolenie w danym państwie instytucja kredytowa stosująca metodę IRB przekroczy próg 5 mld SEK.
8. W przypadku gdy żadna posiadająca zezwolenie w danym państwie instytucja kredytowa stosująca metodę IRB nie posiada ekspozycji wobec przedsiębiorstw, jak opisano w ust. 1, przekraczających 5 mld SEK, za pośrednictwem oddziałów zlokalizowanych w Szwecji lub bezpośredniej działalności transgranicznej, właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich mogą, zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2, podjąć decyzję o nieodwzajemnianiu tego środka. W takim przypadku odpowiednie organy powinny monitorować istotność ekspozycji, przy czym zaleca się, aby odwzajemniły środek, o którym mowa w pkt 2, gdy posiadająca zezwolenie w danym państwie instytucja kredytowa stosująca metodę IRB przekroczy próg 5 mld SEK.
9. Zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2 próg istotności w wysokości 5 mld SEK stanowi zalecany próg maksymalny. Odpowiednie organy odwzajemniające środki wzajemne mogą zatem, zamiast stosować zalecany próg, ustanowić, w odpowiednich przypadkach, niższą wartość progową dla swojej jurysdykcji lub zapewnić wzajemność w odniesieniu do danych środków bez stosowania progu istotności.

Portugalia

Wskaźnik sektorowego bufora ryzyka systemowego w wysokości 4 % w odniesieniu do wszystkich ekspozycji detalicznych według metody IRB wobec osób fizycznych, zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi, w odniesieniu do których zabezpieczenie znajduje się w Portugalii;

I. Opis środka

1. Portugalski środek, stosowany zgodnie z art. 133 dyrektywy 2013/36/UE na najwyższym poziomie konsolidacji, aktywuje nowy wskaźnik sSyRB w wysokości 4 % na ekspozycje detaliczne według metody IRB wobec osób fizycznych, zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi, w przypadku których zabezpieczenie znajduje się w Portugalii (zarówno ekspozycje, których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania, jak i ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania).
2. Środek ten ma na celu zwiększenie odporności na nagromadzoną podatność na zagrożenia związane z kredytami hipotecznymi w przypadku potencjalnego pogorszenia cyklu koniunkturalnego lub na nieoczekiwaną znaczną korektę cen nieruchomości mieszkalnych.

▼ **M19****II. Wzajemność**

3. Właściwym organom zaleca się odwzajemnienie środka portugalskiego poprzez zastosowanie go do ekspozycji detalicznych według metody IRB wobec osób fizycznych zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi, w odniesieniu do których zabezpieczenie znajduje się w Portugalii (zarówno ekspozycji, których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania, jak i ekspozycji, których dotyczy niewykonanie zobowiązania). Alternatywnie środek ten można odwzajemnić, stosując następujący zakres w sprawozdawczości COREP: Ekspozycje detaliczne wobec osób fizycznych według metody IRB, zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi znajdującymi się w Portugalii (zarówno ekspozycje, których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania, jak i ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania).
4. W przypadku gdy taki sam środek polityki makroostrożnościowej nie jest dostępny w danej jurysdykcji, zaleca się, by odpowiednie organy stosowały dostępne w ich jurysdykcjach środki polityki makroostrożnościowej mające najbardziej zbliżony efekt do opisanego powyżej środka, co do którego zaleca się wzajemność, w tym poprzez przyjęcie środków i kompetencji nadzorczych określonych w tytule VII rozdział 2 sekcja IV dyrektywy 2013/36/UE.
5. Na wniosek Banco de Portugal zaleca się, aby odpowiednie organy odwzajemniły środek portugalski, stosując go na najwyższym poziomie konsolidacji.
6. Zaleca się, aby odpowiednie organy zapewniły stosowanie środka wzajemnego i jego przestrzeganie od dnia 1 października 2024 r.

III. Próg istotności

7. Uzupełnieniem tego środka jest właściwy dla instytucji próg istotności ekspozycji zlokalizowanych w Portugalii determinujący potencjalne stosowanie zasady *de minimis* przez odpowiednie organy odwzajemniające środek. Instytucje kredytowe mogą zostać zwolnione z wymogu dotyczącego sektorowego bufora ryzyka systemowego, o ile ich odpowiednie ekspozycje sektorowe nie przekraczają kwoty 1 mld EUR, co odpowiada około 1 % stanu kredytów na zakup nieruchomości mieszkaniowych w Portugalii.
8. Zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2 próg istotności w wysokości 1 mld EUR stanowi zalecany próg maksymalny. Odpowiednie organy mogą zatem, zamiast stosować zalecony próg, ustanowić, w odpowiednich przypadkach, niższą wartość progową dla swojej jurysdykcji lub zapewnić wzajemność w odniesieniu do danego środka bez stosowania progu istotności. Przy ustalaniu progu istotności właściwe organy powinny wziąć pod uwagę ekspozycję poszczególnych dostawców usług finansowych na zidentyfikowane ryzyko makroostrożnościowe w Portugalii i ocenić, czy można ją uznać za nieistotną.
9. Jeżeli w danym państwie członkowskim nie ma instytucji kredytowych posiadających istotne ekspozycje w Portugalii, odpowiednie organy takiego państwa członkowskiego mogą, zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2, podjąć decyzję o nieodwzajemnianiu środków wprowadzonych w Portugalii. W takim przypadku odpowiednie organy powinny monitorować istotność ekspozycji, przy czym zaleca się, aby odwzajemniły środek stosowany przez Portugalię, gdy któraś z instytucji kredytowych przekroczy odpowiednie progi istotności.

▼ **M19****Dania**

Wskaźnik sektorowego bufora ryzyka systemowego w wysokości 7 % w odniesieniu do wszystkich rodzajów ekspozycji zlokalizowanych w Danii wobec przedsiębiorstw niefinansowych prowadzących działalność związaną z obsługą rynku nieruchomości oraz w zakresie projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków określonych zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej w Unii określoną w rozporządzeniu (WE) nr 1893/2006.

I. Opis środka

1. Wskaźnik sektorowego bufora ryzyka systemowego w wysokości 7 % będzie miał zastosowanie do wszystkich krajowych instytucji kredytowych.
2. Będzie on miała zastosowanie do wszystkich rodzajów ekspozycji zlokalizowanych w Danii wobec przedsiębiorstw niefinansowych prowadzących działalność związaną z obsługą rynku nieruchomości, z wyjątkiem towarzystw budownictwa społecznego i spółdzielni mieszkaniowych, oraz w zakresie realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków. Odpowiednią działalność gospodarczą dłużnika określa się poprzez odniesienie do statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej w Unii określonej w rozporządzeniu (WE) nr 1893/2006 ⁽¹⁾.

Środek będzie miał zastosowanie na zasadzie indywidualnej i skonsolidowanej.

II. Wzajemność

3. Zaleca się, aby odpowiednie organy odwzajemniły środek stosowany w Danii poprzez zastosowanie go do wszystkich rodzajów ekspozycji zlokalizowanych w Danii wobec przedsiębiorstw niefinansowych prowadzących określoną działalność gospodarczą, którą określa się w następujący sposób: „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości” według kodu NACE ⁽²⁾ „L”, z wyjątkiem towarzystw budownictwa społecznego i spółdzielni mieszkaniowych oraz „Realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków” (41.1) według kodu NACE „F”.
4. Na wniosek duńskiego ministerstwa przemysłu, biznesu i finansów zaleca się, aby odpowiednie organy odwzajemniły środek duński, stosując go na zasadzie indywidualnej i skonsolidowanej.
5. W przypadku gdy taki sam środek polityki makroostrożnościowej nie jest dostępny w danej jurysdykcji, zaleca się, by odpowiednie organy stosowały dostępne w ich jurysdykcjach środki polityki makroostrożnościowej mające najbardziej zbliżony efekt do opisanego powyżej środka, co do którego zaleca się wzajemność, w tym poprzez przyjęcie środków i kompetencji nadzorczych określonych w tytule VII rozdział 2 sekcja IV dyrektywy 2013/36/UE.
6. Zaleca się, aby odpowiednie organy zapewniły stosowanie środka wzajemnego i jego przestrzeganie od dnia 30 czerwca 2024 r.

⁽¹⁾ Określenie konkretnych podzbiorów ekspozycji sektorowych, do których będzie stosowany wskaźnik sSyRB, opiera się na wytycznych EUNB dotyczących stosownych podzbiorów ekspozycji sektorowych, do których właściwe lub wyznaczone organy mogą zastosować bufor ryzyka systemowego zgodnie z art. 133 ust. 5 lit. f) dyrektywy 2013/36/UE (EBA-GL-2020-13), dostępnych na stronie internetowej EUNB pod adresem www.eba.europa.eu

⁽²⁾ NACE Rev. 2, statystyczna klasyfikacja działalności gospodarczej w Unii Europejskiej, rozporządzenie (WE) nr 1893/2006.

▼ M19**III. Próg istotności**

7. Uzupełnieniem tego środka jest właściwy dla instytucji próg istotności ekspozycji zlokalizowanych w Danii determinujący potencjalne stosowanie zasady *de minimis* przez odpowiednie organy odwzajemniające środek. Instytucje kredytowe mogą zostać zwolnione z wymogu dotyczącego sektorowego bufora ryzyka systemowego, o ile ich odpowiednie ekspozycje sektorowe nie przekraczają kwoty 200 mln EUR, co odpowiada około 0,3 % całkowitych ekspozycji wobec przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z nieruchomościami w Danii.
8. Zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2 próg istotności w wysokości 200 mln EUR stanowi zalecany próg maksymalny. Odpowiednie organy mogą zatem, zamiast stosować zalecony próg, ustanowić, w odpowiednich przypadkach, niższą wartość progową dla swojej jurysdykcji lub zapewnić wzajemność w odniesieniu do danego środka bez stosowania progu istotności. Przy ustalaniu progu istotności właściwe organy powinny wziąć pod uwagę ekspozycję poszczególnych dostawców usług finansowych na zidentyfikowane ryzyko makroostrożnościowe w Danii i ocenić, czy można ją uznać za nieistotną.
9. Jeżeli w danym państwie członkowskim nie ma instytucji kredytowych posiadających istotne ekspozycje w Danii, odpowiednie organy takiego państwa członkowskiego mogą, zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2, podjąć decyzję o nieodwzajemnianiu środków wprowadzonych w Danii. W takim przypadku odpowiednie organy powinny monitorować istotność ekspozycji, przy czym zaleca się, aby odwzajemniły środek stosowany przez Danię, gdy któraś z instytucji kredytowych przekroczy odpowiednie progi istotności.